

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
ÚVOD	7
1. Co je bible?	8
2. Členění bible	8
3. Židovské členění Písma	12
4. Jak Bůh v bibli mluví?	13
4.1 Informace	13
4.2 Sebevyměření	14
4.3 Výzva	14
5. <i>Dei Verbum</i> o Boží řeči k člověku	16
6. Struktura a obsah následujících kapitol	18

První část

Lidská stránka bible

I. KAPITOLA: Předávání Božího slova a vznik biblických knih	21
1. Písmo svaté a tradice	21
1.1 Dvě formy tradice	22
1.2 Dva póly tradice	23
2. Tradice Starého zákona a vznik knih	23
2.1 Prostředí, v němž se utvářela starozákonní tradice	23
2.1.1 Rodina, rod	24
2.1.2 Svatyně	25
2.1.3 Jeruzalémský chrám	26
2.1.4 Královský dvůr	27
2.1.5 Prorocké kruhy	28
2.2. Vznik starozákonních knih	28
2.2.1 Možné prameny knih a nejstarší vrstvy textu	28
2.2.2 Hypotézy o vzniku starozákonních knih	30
2.3 Jazyk Starého zákona, písmo a psací materiál	35
2.3.1 Hebrejščina	35

2.3.2	Aramejščina	36
2.3.3	Řečtina – koiné	37
2.3.4	Psací materiál	37
3.	Tradice Nového zákona a vznik knih	39
3.1	Náboženská tradice v době Ježíšově	39
3.1.1	Jeruzalémský chrám a velerada	39
3.1.2	Nábožensky významné skupiny	40
3.1.3	Synagogy	43
3.1.4	Mesiánské očekávání	44
3.1.5	Vztah Ježíše k tradici	46
3.2	Předávání tradice o Ježíši	46
3.3	Vznik novozákonních knih	47
3.4	Jazyk Nového zákona, psací materiál	48
3.4.1	Jazyk	48
3.4.2	Psací materiál	49
II. KAPITOLA: Dějiny textu Písma svatého		50
1.	Dějiny textu Starého zákona	51
1.1	Pluralita starozákonní tradice	51
1.2	Dějiny hebrejského textu	53
1.2.1	Od vzniku knih po pád Jeruzaléma (r. 70 po Kr.)	53
1.2.2	Od zničení chrámu do 5. století po Kr.	55
1.2.3	Činnost masoretů (5.–10. století po Kr.)	56
1.2.4	Tištěné edice hebrejského Písma	58
1.2.5	Kritické hodnocení rukopisů a kritická vydání textu	60
1.3	Starověké překlady Starého zákona	61
1.3.1	Vznik řeckých překladů	61
1.3.2	Nejvýznamnější rukopisy Septuaginty	63
1.3.3	Tištěné edice a kritická vydání Septuaginty	64
1.3.4	Aramejské targumy	65
1.3.5	Latinské překlady	67
1.3.6	Významné latinské rukopisy a tištěné edice	70
1.3.7	Syrské překlady	71

2. Dějiny textu Nového Zákona	72
2.1 Řecký text	72
2.1.1 Od sepsání knih do 4. století	72
2.1.2 Od 4. století po byzantské období	72
2.1.3 Typy textů	73
2.1.4 Nejvýznamnější rukopisy Nového zákona	74
2.1.5 Tištěné edice a kritická vydání Nového zákona	76
2.2 Starověké překlady	77
2.2.1 Latinské překlady	77
2.2.2 Syrské překlady	78

Druhá část

Božská stránka bible

III. KAPITOLA: Kánon Písma svatého	81
1. Autorita knih Starého zákona	82
1.1 Svědectví samotných starozákonních knih	82
1.1.1 Autorita Tóry	82
1.1.2 Autorita prorockých knih	83
1.1.3 Autorita mudroslovné literatury	84
1.2 Svědectví Nového zákona	84
2. Kánon Starého zákona	85
2.1 Kánon Písma v židovstvu	85
2.2 Kánon Starého zákona v církvi do reformace	89
2.3 Zpochybnění širšího kánonu v době reformace	92
2.4 Tridentský koncil a stanovisko katolické církve	92
2.5 Kánon ve východních církvích	94
3. Apokryfy Starého zákona	95
4. Autorita knih Nového zákona	97
4.1 Svědectví samotných novozákonních knih	97
4.1.1 Autorita evangelií	97
4.1.2 Autorita apoštolských spisů	97
4.2 Svědectví z 2. století	98

5. Kánon Nového zákona	98
5.1 Ustálení kánonu Nového zákona	98
5.2 Zpochybnění kánonu Nového zákona v době reformace	101
5.3 Kánon ve východních církvích	101
6. Apokryfy Nového zákona	102
7. Teologická diskuse ohledně kánonu	103
7.1 Autorství knih a kanonicita	103
7.2 Vulgáta a kanonicita	104
7.3 Kánon ve vztahu k protestantismu a nové otázky	105
IV. KAPITOLA: Inspirace Písma svatého	108
1. Biblické základy nauky o inspiraci	108
2. Dějiny nauky o inspiraci	111
2.1 Představy církevních Otců	111
2.1.1 Člověk jako „nástroj“ Boží, extatický stav pisatele?	111
2.1.2 Bůh – „auctor“	112
2.1.3 Diktát	113
2.2 Vývoj nauky o inspiraci do I. vatikánského koncilu	113
2.2.1 Od středověku do Tridentského koncilu	113
2.2.2 Teorie o slovní a reálné inspiraci	115
2.2.3 Snahy o omezení inspirace a I. vatikánský koncil	116
2.3 Od I. do II. vatikánského koncilu	117
2.3.1 Model Lva XIII. v encyklice <i>Providentissimus Deus</i>	118
2.3.2 Přes krizi modernismu k <i>Dei Verbum</i>	119
2.4 Otevřené otázky a pokusy o jejich řešení	120
2.4.1 Otevřené otázky	120
2.4.2 Pokusy o odpověď na otázky týkající se inspirace	122
V. KAPITOLA: Pravdivost Písma svatého	126
1. Problémy ohledně pravdy Písma	126
1.1 Rozpory v rámci Písma samotného	126
1.2 Kritika Písma v době novověkého rozvoje věd	129
2. Vyjádření církevních dokumentů	130
2.1 Encyklika <i>Providentissimus Deus</i>	130

2.2	Církevní dokumenty z první poloviny 20. století	133
2.3	II. vatikánský koncil a 11. článek v <i>Dei Verbum</i>	134
3.	Lidský autor, Boží záměr a pravda Písma	135
3.1	Omezenost lidských autorů	135
3.2	Nebezpečí fundamentalismu	136
3.3	Pravda v celku Písma	137
VI. KAPITOLA:	Výklad Písma svatého	139
Exkurz:	Pojmy klasické hermeneutiky aplikované na Písmo svaté	139
1.	Dějiny výkladu Písma svatého	143
1.1	Židovská exegeze	143
1.1.1	Reinterpretace ve Starém zákoně a ve „verzích“	143
1.1.2	Alegorický výklad Písma	145
1.1.3	Výklad Písma v Kumránu	146
1.1.4	Rabínský výklad Písma	147
1.1.5	Středověká židovská exegeze	147
1.2	Křesťanská exegeze	149
1.2.1	Výklad Starého zákona v Novém zákoně	149
1.2.2	Výklad Písma u Otců	151
1.2.3	Výklad Písma v západní církvi ve středověku	154
1.2.4	Reformace a Trident	156
1.2.5	Historicko-kritické zkoumání Písma	156
1.2.6	Snahy Lva XIII.	158
1.2.7	Krize modernismu a její překonání	158
2.	Výklad Písma v církvi	160
2.1	Věřoučná konstituce <i>Dei Verbum</i>	160
2.2	Dokument Papežské biblické komise <i>Výklad bible v církvi</i>	162
ZÁVĚREM		165
ZKRATKY		166
DOPORUČENÁ A POUŽITÁ LITERATURA		166
OBSAH		169